Unang Yugto ng Imperyalismo at Kolonyalismo

Unang Yugto ng Imperyalismong Kanluranin

- Naganap noong ika-15 hanggang ika-17 siglo
- Ito rin ang panahon ng eksplorasyon o paghahanap ng m lugar na hindi pa nararating ng m Europeo.
- Ang eksplorasyon ang nagbigay- daan sa kolonyalismo.

KOLONYALISMO

- NAGMULA SA SALITANG LATIN NA *COLONUS* NA ANG IBIG SABIHIN AY MAGSASAKA.
- *ITO AY PATAKARAN NG ISANG BANSA NA MAMAHALA NG MGA SINAKOP UPANG MAGAMIT ANG LIKAS NA YAMAN NG MGA SINAKOP PARA SA SARILING INTERES.*
- *KADALASAN NAGSISIMULA SA PAKIKIPAGKAIBIGAN AT PAKIKIPAGKALAKALAN. KAPAG NAKUHA NA ANG GUSTO AY SAKA ISASAKATUPARAN ANG HANGARIN NA GAMITIN, PAGSAMANTALAHAN, AT PAKINABANGAN NANG HUSTO ANG LIKAS NA YAMAN NG KOLONYA.*
- *ANG LAHAT NG ITO AY PARA SA KAPAKINABANGAN NG MGA MANANAKOP*

IMPERYALISMO

- NAGMULA SA SALITANG LATIN NA *IMPERIUM* NA ANG IBIG SABIHIN AY COMMAND. ISANG SALITANG LATIN NA NAGPASIMULANG GAMITIN SA PANAHON NG PANANAKOP NG IMPERYONG ROMA.
- ANG IMPERYALISMO AY NANGANGAHULUGANG DOMINASYON NG ISANG MAKAPANGYARIHANG NASYON-ESTADO SA ASPEKTONG PANGPOLITIKA, PANGKABUHAYAN AT KULTURAL NAPAMUMUHAY NG MAHINA AT MALIIT NA NASYON ESTADO UPANG MAGING PANDAIGDIGANG MAKAPANGYARIHAN.
- ANGPAGTATATAG NG MARAMING KOLONYA ANG MAGBIBIGAY DAAN SA PAGPAPALAWAK NG MGA NASASAKUPAN UPANG MAKAPAGTATAG NG IMPERYO.

Kolonyalismo

- Ay ang pagsakop ng isang makapangyarihang bansa sa isang mahinang bansa.

Imperyalismo

- Ay ang panghihimasok, pag-impluwensiya, o pagkontrol ng isang makapangyarihang bansa
- sa isang mahinang bansa.

Maaari itong tuwiran at di-tuwirang pananakop.

3 bagay Motibo ng

- Paglaganap ng Kristiyanismo (God)
- Paghahanap ng kayamanan (Gold)
- Paghahangad ng katanyagan at karangalan (Glory)

FIRST CONTACT
God
Gold
Glory
Glory!

Mga Salik sa Eksplorasyon

1. **Mga Ruta ng Kalakalan**

Ang mga kalakal sa Asya ay nakarat sa Europa sa pamamagitan ng tatlon ruta.

- **Hilagang Ruta**
- **Panggitnang Ruta**
- **Timog na Ruta**

2. Limitadong Kaalaman ng mga Kanluranin sa Asya

- Kaunti lamang ang nalalaman ng mga kanluranin tungkol sa Asya.
- Ilan sa mga akda tungkol sa Asya ay

isinulat ng mga nakilahok sa krusada (1096-127

- Ang pinakatanyag na akda ay isinulat ni Marc Polo.
- Tinawid niya ang Gitnang Asya hanggang

  sa China kasama ang kanyang ama at tiyuhin ayon
  sa kanyang aklat na ***The Travels of Marco Pol***

Marco Polo

Paglalakbay ni Ibn Battuta-isang Muslim na naglakbay sa Asya at Africa. (1325)

3. Kayamanan

- Dahil sa patakarang Merkantilismo nais ng mga Europeo na magkaroon ng maraming bullion o ginto at pilak

Kayamanan

- Ang *Spices* ay ginagamit nila bilang pampalasa sa kanilang mga pagkain at upang mapreserba ang mga karne. Ginagamit din nila ito para sa kanilang mga pabango, kosmetiks, at medisina.

4. Relihiyon

- Nasakop ng mga Muslim ang Spain,Hilagang Africa at Silangang Mediterranean Se kaya naglungsad ang Portugal at Spain ng Reconquista(reconquest) up mabawi ang Iberian Peninsul

Bay of Biscay
France
Italy
Andorra
Corsica
Portugal
Madrid
Sardinia
Spain
Balearic Islands
Lisbon
MEDITERRANEAN SEA
EUROPE
Iberian Peninsula
ATLANTIC OCEAN
Gibraltar (UK)
N
AFRICA

Relihiyon

- Paglungsad ng Krusada upang mabawi ang Jerusalem sa mga Muslim.

KRUSADA

- Labanan ng mga Kristyano at mga Turkong Muslim.

- Serye ng pakikibaka ng mga Kristyano upang mabawi ang “Banal na Lupa” o Jerusalem.
- Ang Mga Krusada ay isang sunod sunod ng digmaang militar na may kaugnayan sa relihiyon.
- Pinagtibay ng Papa sa ngalan ng Kristiyanismo.

Relihiyon

- Ninais nila na palaganapin ang Kristiyanismo kaya sa bawat ekspedisyon ay may mga misyonerong paring kasama na naging tagatala nila ng mga pangyayari sa kanilang paglalakbay.

Relihiyon

- New world- ito ang bagong konsepto ng mga Europeo na mga teritoryong lampas sa kanilang kinagisnang daigdig ang Europa. Ito rin ay tumutukoy sa North and South America.

UNITED STATES
GREENLAND (DEN.)
CANADA
UNITED STATES
MEXICO
THE BAHAMAS
CUBA
HAITI
DOMINICAN REPUBLIC
BELIZE
HONDURAS
GUATEMALA
EL SALVADOR
NICARAGUA
TRINIDAD AND TOBAGO
COSTA RICA
PANAMA
VENEZUELA
GUYANA
SURINAME
FRENCH GULANA
COLOMBIA
GALAPAGOS ISLANDS (ECUADOR)
ECUADOR
BRAZIL
PERU
BOLIVIA
PARAGUAY
URUGUAY
CHILE
ARGENTINA
FALKLAND ISLANDS

6. *Katanyagan*

- Malaki ang ginampanan ng Renaissance sa paghahangad ng mga manlalakbay na Europeo na makarat sa mga bagong lupain dahil nakasent ito sa galing sa isang tao na may tiwala sa sarili na hangad niyang maging tanyag at pati na ang kanyan bansa.

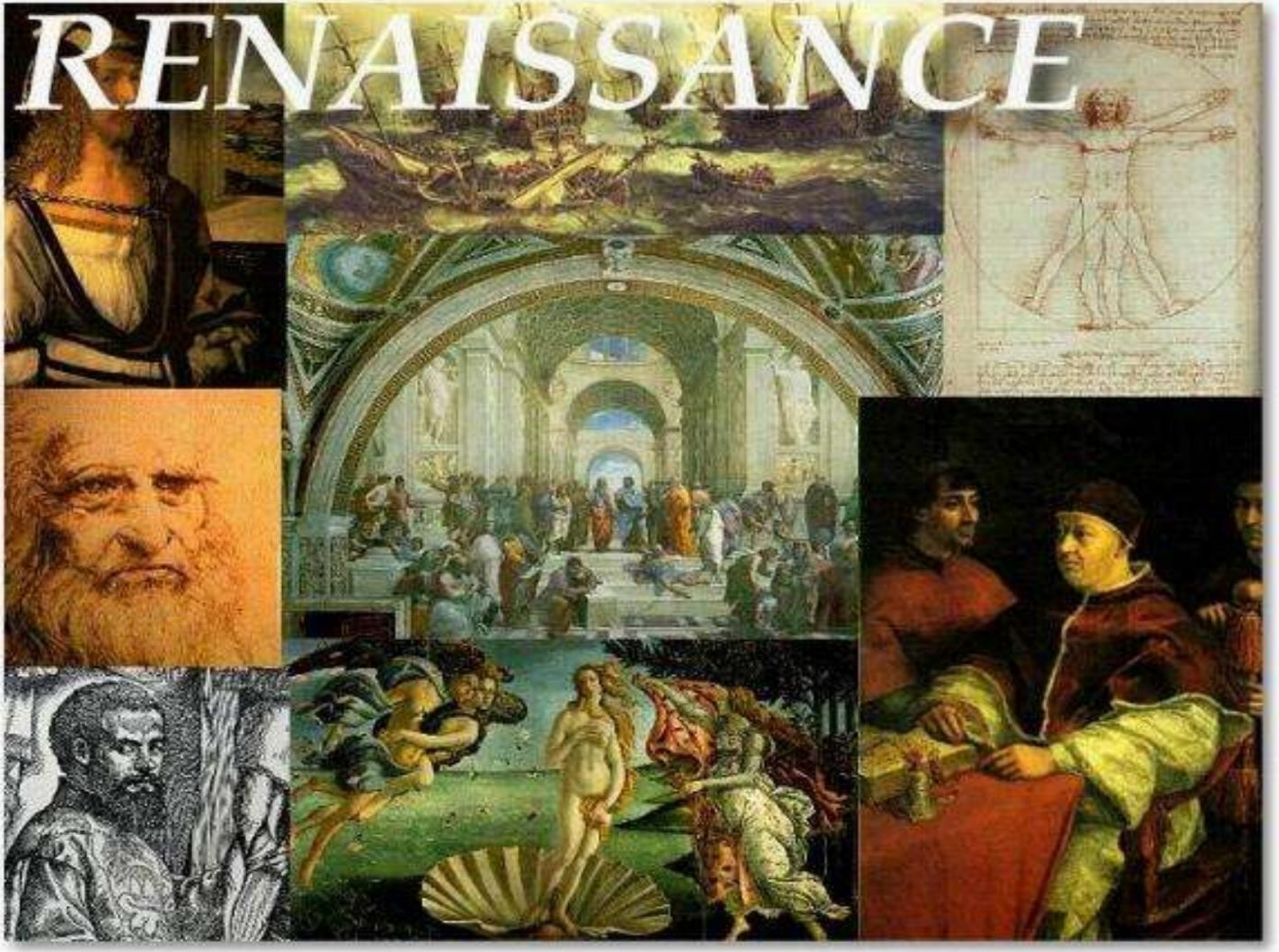
RENAISSANCE

7. Pag-unlad ng Teknolohiya

- Nagkaroon ng pag-unlad sa paggawa
ng mga sasakyang pandagat tulad ng
caravel at instrumento pangnabigasyon
tulad ng:
1. compass-tinuturo ang direksyon
2. astrolabe-para malaman ang
layo ng barko mula ekwador at
latitude sa pamamagitan ng

Mga Pagbabago sa Paglalayag

caravel: modern stronger sail

ASTROLABE

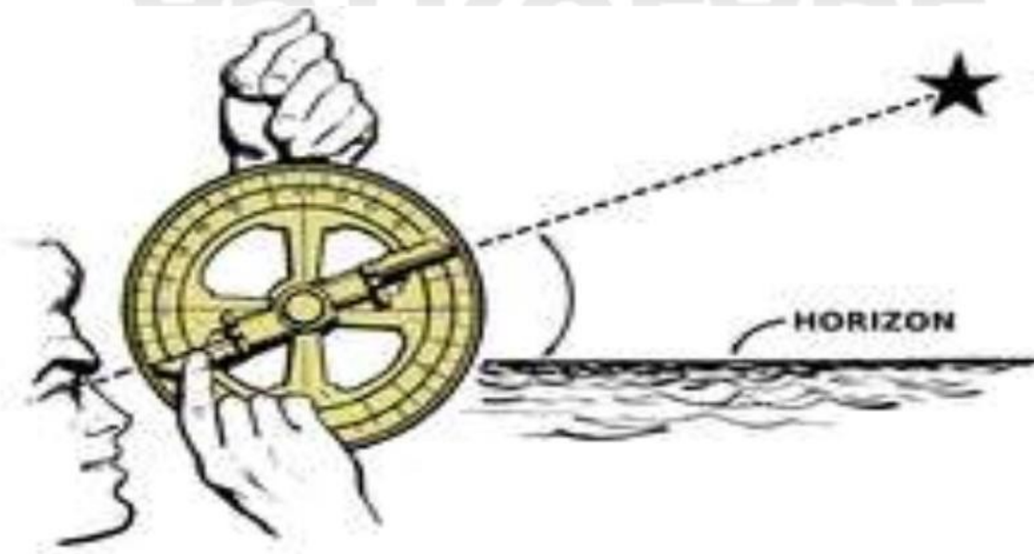

COMPASS

Balik-Aral

1. Ano ang kolonyalismo at imperyalismo?
2. Ibigay ang 3 motibo ng kolonyalismo.
3. Ibigay ang mga salik ng

Ibigay ang mga sumusunod na emojin flags

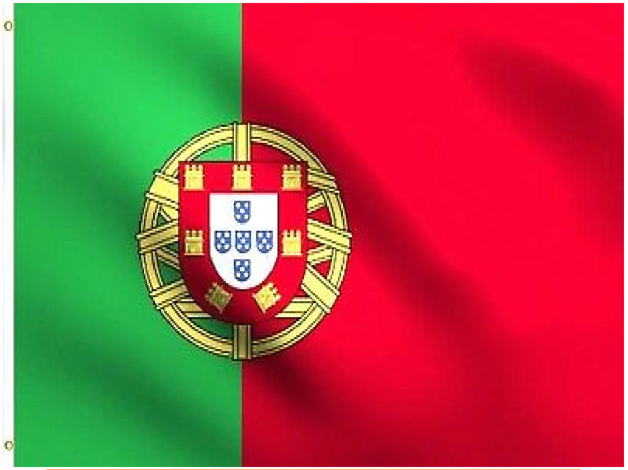
Portugal

Spain

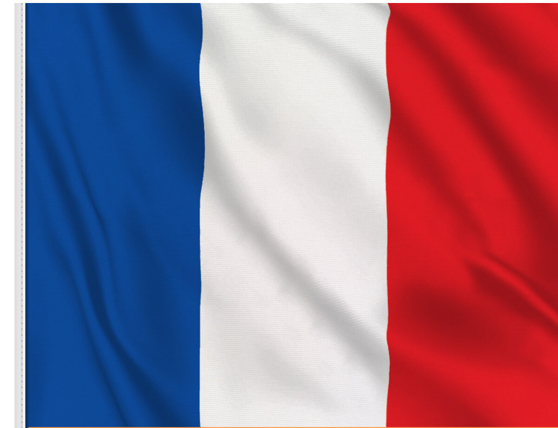
France

United Kingdom

Netherlands

Mga Europeong Nanguna sa Eksplorasyon

- 1. Ang mga Portuguese

- 2. Ang mga Espanyol

- 3. Ang mga Dutch

- 4. Ang mga British/English

- 5. Ang mga French

1. Portugal

- Ang Portugal ang unang bansang nanguna sa Ekspedisyon.
- Kabilang ang Portugal sa Iberia Peninsula gaya rin ng Spain.
- Pinaunlad nito ang tradisyong pandagat.

Bay of Biscay
FRANCE
Toulouse
La Coruña
Santiago de Compostela
Oviedo
Santander
Bilbao
Pamplona
ANDORRA
ANDORRA LA VELLA
Pontevedra
Leon
Logroño
Burgos
Ourense
Valladolid
Zaragoza
Lleida
Barcelona
Porto
SPAIN
Tarragona
Salamanca
MADRID
ATLANTIC OCEAN
PORTUGAL
Castellón de la Plana
Toledo
Mallorca
Palma
Cáceres
Valencia
BALEARIC SEA
LISBOA
Ibiza
Ibiza
Badajoz
Ciudad Real
Albacete
Formentera
Alicante
Murcia
Córdoba
Huelva
Sevilla
Cartagena
Faro
Granada
Almeria
ALGIERS
Gulf of Cádiz
Málaga
Cádiz
Marbella
Gibraltar (GB)
Strait of Gibraltar
MEDITERRANEAN
wiseGEEK

PORTUGAL
ESPAÑA
VALENÇA DO MINHO
CAMINHA
VIANA DO CASTELO
RUIVAES
BRAGANÇA
CHAVES
BRAGA
PÓVOA DA VARZIM
MIRANDA DO DOURO
MIRANDELA
GUIMARÃES
MATOSINHOS
MOGADOURO
VILA REAL
PORTO
VILANOVA DE GAIA
ESPINHO
LAMEGO
Douro
OVAR
PINHEL
SERNANCELHE
AVEIRO
GUARDA
VISEU
MIRA
VILAR FORMOSA
FIGUEIRA DA FOZ
COIMBRA
COVILHA
LOUSÃ
FUNDÃO
MONFORTINHO
FIGUEIRO DOS VINHOS
LEIRIA
CASTELO BRANCO
BATALHA
NAZARÉ
FATIMA
Tejo
MARVÃO
ALCOBAÇA
CALDAS DA RAINHA
ABRANTES
PORTALEGRE
PENICHE
SANTARÉM
ALTER DO CHÃO
ERICEIRA
ELVAS
LISBOA
SINTRA
MORA
VILA VIÇOSA
MONTIJO
ESTREMOZ
CASCAIS
BARREIRO
SETÚBAL
ÉVORA
SESIMBRA
TORRÃO
GRÂNDOLA
VILAVERDE DE FICALHO
SANTIAGO DO CACEM
BEJA
SINES
SANTA LUZIA
SERPA
ODEMIRA
ALMODÔVAR
ALJEZUR
PORTIMÃO
TAVIRA
VILA REAL DE SANTO ANTÔNIO
SAGRES
LAGOS
ALBUFEIRA
FARO

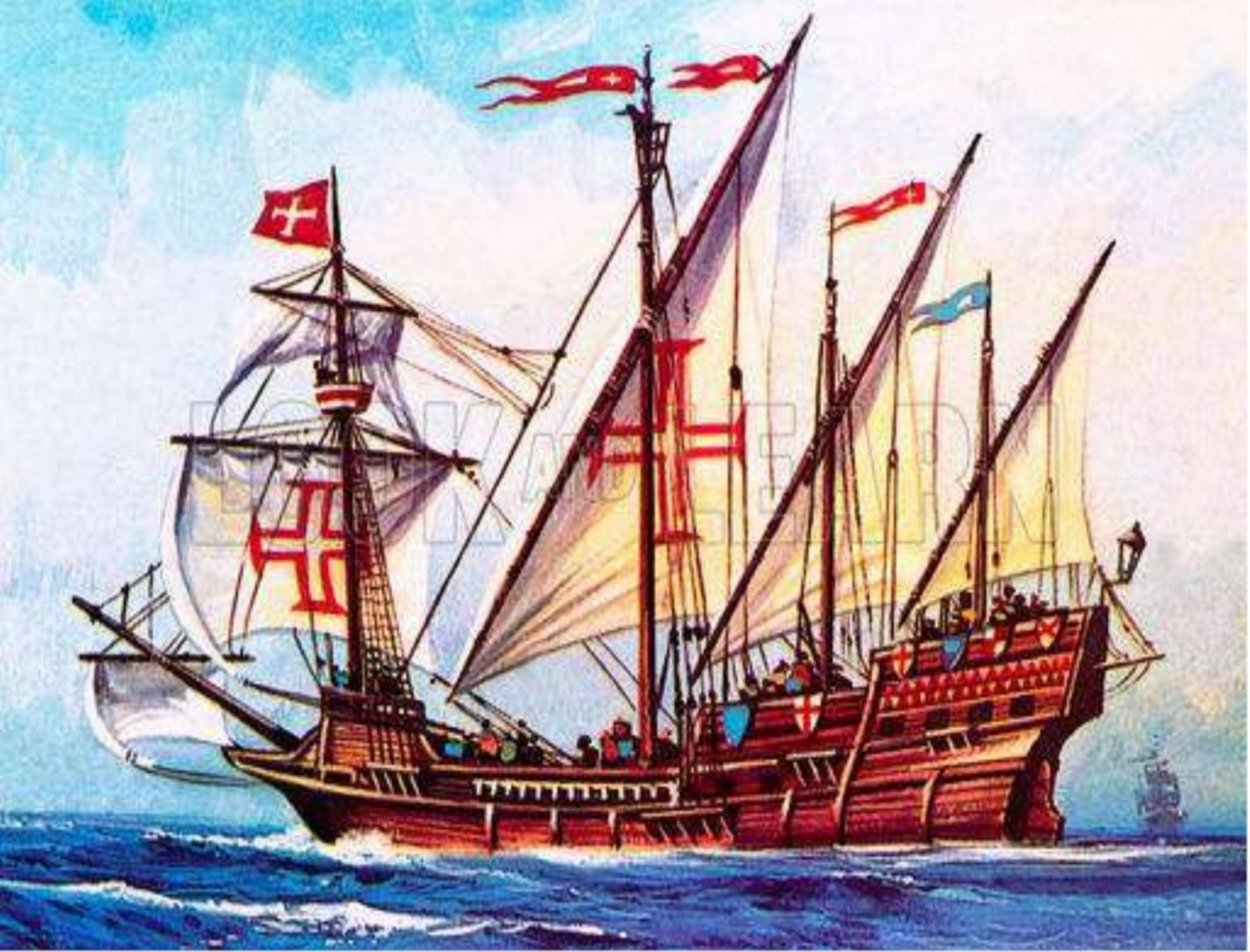

Portugal

- Naging sentro ng kalakalan ang Lisbon at Oporto.
- Ang suporta ni Prinsipe Henry the Navigat sa mga mandaragat na Portuguese.
- Pinangunahan ni Prinsipe Henry (Portugal) ang paggalugad sa baybayin ng Africa.
- Ito ay nagbunga ng pagkakatuklas sa Azores, Canary, at Cape Verde.

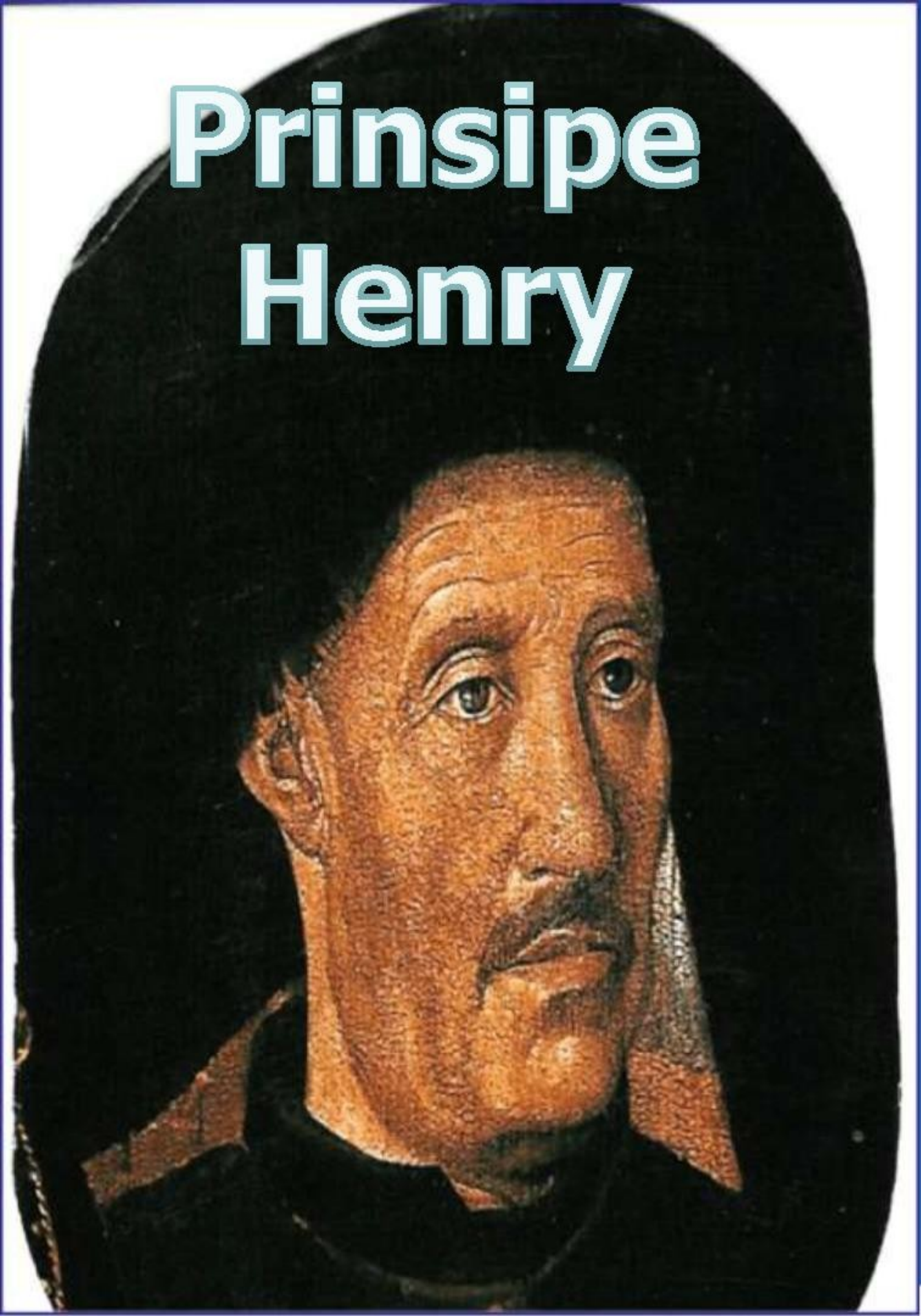

Prinsipe Henry the Navigator

- Ang kanyang buong pangalan ay ***Infante Dom Henrique(Duke ng Viseu), ipinanganak noong Marso 4, 1394.***
- Inilunsad ang unang mahusay na paglalakbay sa Europa ng paggalugad. Naghanap siya ng mga bagong lupain at mapagkukunan ng kita para sa kanyang kaharian at dinastiya at hinanap ang silangang mga kaalyadong Kristiyano laban sa Islam.
- Yumao noong ***Nobyembre 13,1460***

Bartolomeu Dias

1451–1500

Bartholomeu

- **Agosto 1488 – narating niya ang pinakatimog na bahagi ng Africa na kilala sa katawagang *Cape of Good Hope*.**

DIAS' ROUTE

North America
Europe
Asia
Africa
South America
Cape of Good Hope
Aus
Antarctica
JC
©ZoomSchool.com

- Ang orihinal na katawagan sa ‘Cape of Good Hope’ ay Cabo das Tormentas o ‘Cape of Storms’ dahil sa katangian nito na mabato at kilalang lugar na palaging binababagyo

  Ang unang tawag sa Cape na ito ay nanggaling sa isang Portuguese na manlalayag na si Bartolomeu Dias noong 1488 nang narating niya ito habang tinutuklas niya ang timog na bahagi ng kontinente ng Africa.

Vasco da Gama

- Noong 1497-apat (4) na sasakyang pandagat ang naglakbay na pinamumunuan ni Vasco da Gama.
- Mula Portugal hanggang sa India, narating niya matapos ng 10 buwan ang Calicut, India (natagpuan niya ang mga Hindu at Muslim na nakikipagkalakalan ng seda, porselana, at panlasa)

VASCO DA GAMA

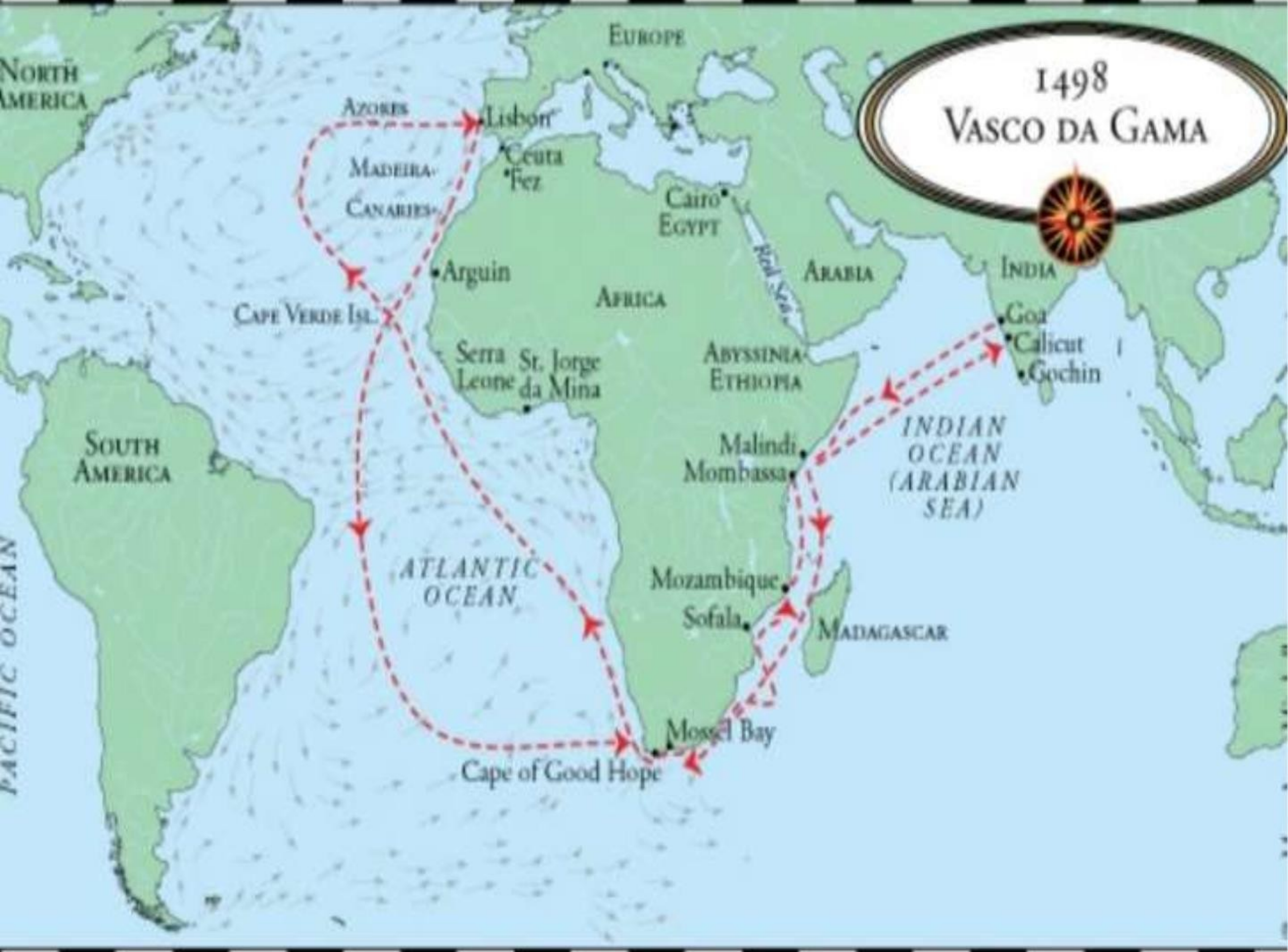
1498
VASCO DA GAMA
EUROPE
NORTH AMERICA
AZORES
Lisbon
Ceuta
Fez
MADEIRA
CANARIES
Cairo
EGYPT
Red Sea
ARABIA
INDIA
Arguin
AFRICA
CAPE VERDE ISL.
Serra Leone
St. Jorge da Mina
ABYSSINIA
ETHIOPIA
Goa
Calicut
Cochin
SOUTH AMERICA
Malindi
Mombassa
INDIAN OCEAN (ARABIAN SEA)
ATLANTIC OCEAN
Mozambique
Sofala
MADAGASCAR
Mossel Bay
Cape of Good Hope
PACIFIC OCEAN

Mga Nasakop ng Portugal

- Hormuz sa dulo ng Persian Gulf
- Goa sa India
- Malacca sa Timog-Silangang Asya na tinuturing na Spice Island

AFGHANISTAN
CHINA
Yellow Sea
KOREA
East China Sea
PAKISTAN
NEPAL
BHUTAN
MAN
BANGLADESH
INDIA
BURMA
TAIWAN
Hong Kong
LAOS
Arabian Sea
Bay of Bengal
Philippine Sea
THAILAND
PHILIPPINES
Andaman Sea
VIETNAM
CAMBODIA
Gulf of Thailand
South China Sea
SRI LANKA
MALAYSIA
BRUNEI
Strait of Malacca
SINGAPORE
INDONESIA
Indian Ocean
AUSTRALIA

Portugal

- Dumating ang ibang mga Europeo naglaho na rin ang pangunguna nito sa kalakalang pandagat.
- Nasakop ng Spain noong 1580 kaya di na naipagtanggol ang kanyang mga kolonyal.

2. Ang mga Espanyol

- Christopher Columbus – isang manlalayag na Italyano na nakarating sa America o New Wor noong 1492.
- Nakakuha ng suporta kay Reyna Isabella na nagnanais na palaganapin ang Kristiyanismo sa Asya.

Espanya

- Naglayag si Columbus na pakanluran at narating ang Carribean Islands noong Oktubre 12, 1492 na inakala niya na nasa India siya dahil ang mga tao doon ay kayumanggi ang kulay ng balat hindi niya alam na ito ang America na tinawag na New World.

Christopher Columbus

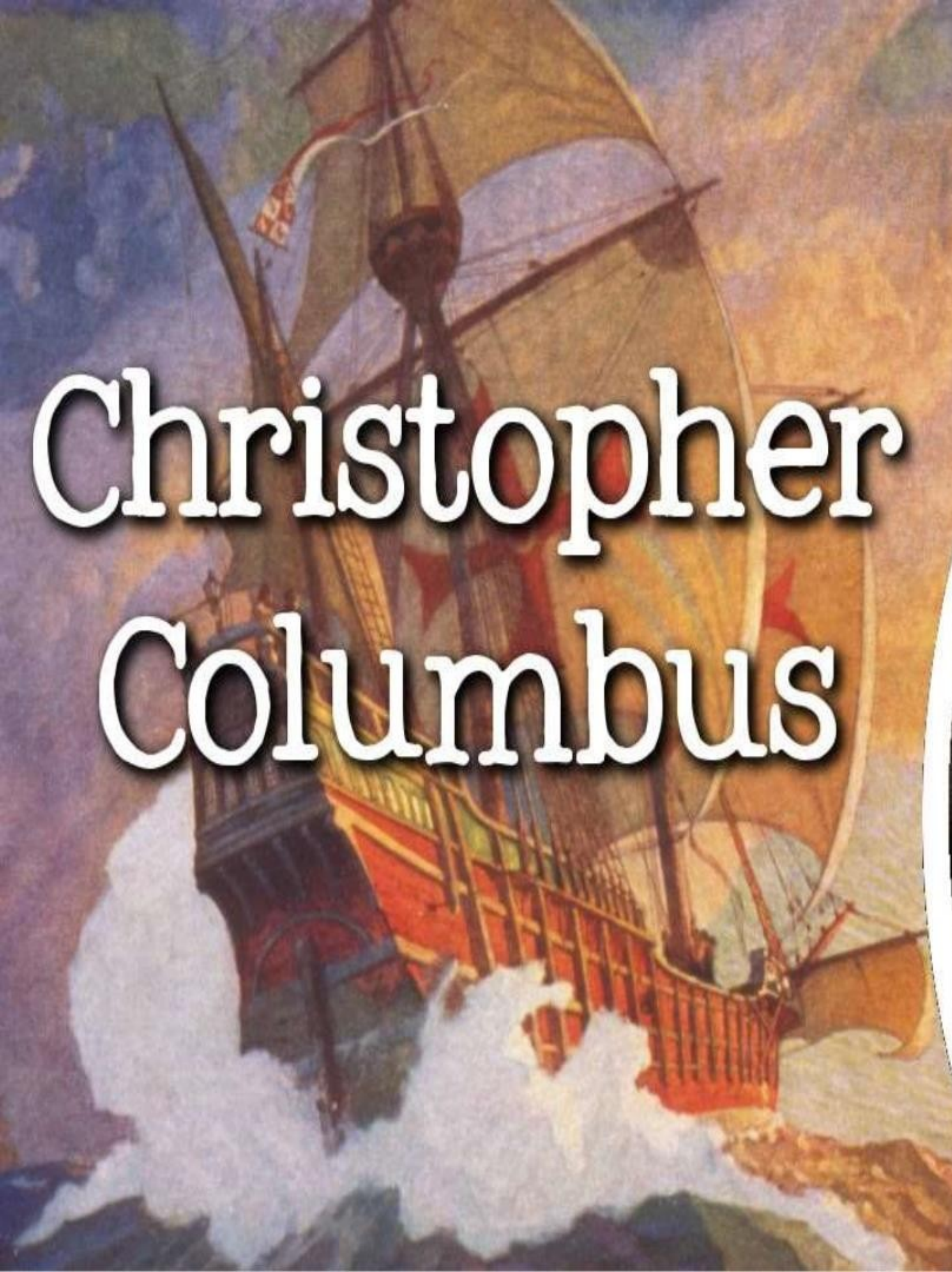

Christopher Columbus

- Tatlong buwan ang inilagi niya sa kanilang paglalakbay ng maabot ang Hispaniola (Haiti at Dominican Republic)at ang Cuba. Maraming gintong silang natagpuan.
- Pagbalik sa Spain si Columbus ay binigyan ng titulong Admiral of the Ocean Sea,Viceroy at Gobernador ng mga isla na kanyang narating.

Columbus Reaches New World

Christopher Columbus

- Tatlo pang ekspedisyon ang kanyang pinamunuan bago siya namatay noong 1506.Narating niya ang Caribbean at South America pero bigo sa paghahanap ng bagong ruta sa Silangan.

Treaty of Tordesillas

- Nagkaroon ng iringan ang Portug at Spain sa paglalayag ni Christopher Columbus kaya hinat ang mundo ni Papa Alexander VI na ang silangang bahagi ay sa Portugal at kanluran naman sa Espanya.

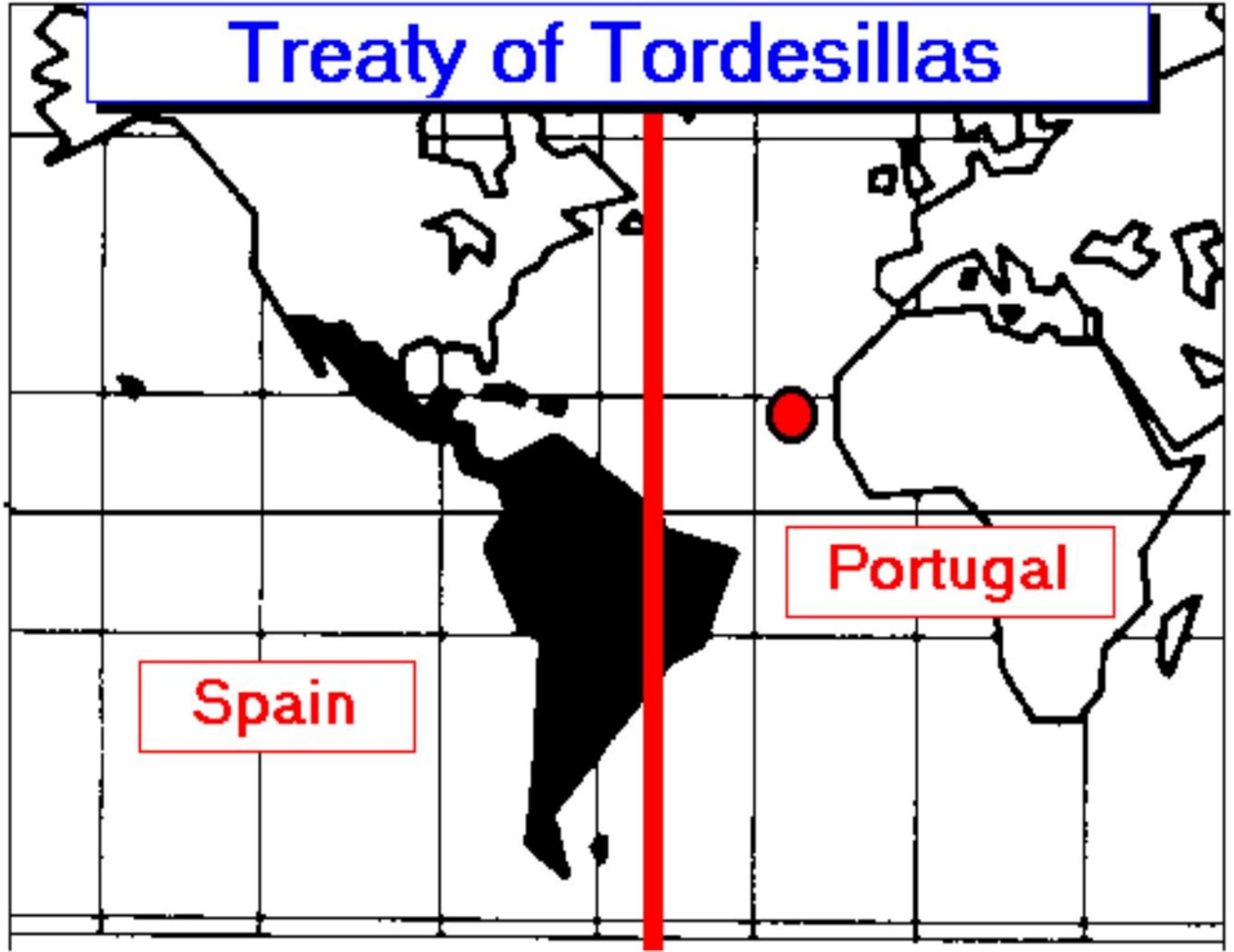
Treaty of Tordesillas
Portugal
Spain

Mga Nasakop ng Spain

- Nasakop ng mga conquistador ang Aztec (Mexico ngayon) noong 1519 ni Hernando Corte
- Nasakop ni Francisco Pizarro a mga Inca(Peru ngayon) noong 1532.

Ekspedisyon ni Ferdinand Magellan

- Ang kauna-unahang nakagilid sa buong daigdig sa pamamagitan ng dalawang ekspedisyon.
- Natuklasan ang Strait of Magellan.
- Nagbigay ng pangalan sa Karagatang Pasipiko dahil ng dumaan ang kanyang mga barko ito ay mapayapa.
- Natuklasan ang Pilipinas.

Ferdinand Magellan

KING CHARLES I

In 1517, Magellan traveled to Spain to the palace of king, Charles the First and convinced king, that his country could get richer if it could find a better trade route to Asia. And the king decided to give him everything he needed to sail around the world.

ship

- Ferdinand Magellan ships were the Trinidad, the San Antonio ,the Concepcion, the Victoria, and the Santiago.
- The Victoria was the only ship to return back to Spain.

Atlantic Ocean
Pacific Ocean
Tierra del Fuego
Strait of Magellan
MARTIN

Mga Nasakop ng Espanya

- Pilipinas
- Chile
- Mexico
- American West – California, Nevada,Utah, Arizona,New Mexico at Texas

3. Ang mga Dutch (Netherlands)

- Inagaw ng mga Dutch ang Moluccas sa Portugal at nagkaroon ng sistemang plantasyon.
- Nagkaroon ng kolonyal sa America na tinawag na New Amsterdam na naging New York.
- Kilalang manlalayag nito ay si Henry Hudson

HENRY HUDSON

Great Explorers of the World

Discoverer of the Hudson River

Jeff C. Young

Henry Hudson

- Isang manlalakbay na Ingles nanilbihan sa mga Dutch.
- Natuklasan ang New Netherland at New Amsterdam ngayon ay New York na nagkaroon ng isang trade outpost noong 1624.
- Nakatuklas ng Hudson Strait, Hudson Bay at Hudson River

4. Ang mga British/English

- Noong 1600 binigyan ng England ang English East India Company ng karapatan makapagsulong ng interes na pangkalaka at monopolyo sa Africa,East Indies,Virgini at iba pang bahagi ng America.
- Natanggalan sa digmaan sa Spain kaya h nakapagtatag agad ng kolonya sa Americ

Nasakop ng English at naging kolonyal

- Naagaw sa mga Espanyol ang Jamaica
- Jamestown sa Virginia ang unang kolonya America hanggang sa naging 13 .
- Virginia, Maryland,North Carolina,South Carolina, Georgia, Delaware,New Jersey,Pennsylvania, New York, Rhode Island,Connecticut,Massachusetts,at New Hampshire.

5. Ang mga French (France)

- Jacques Cartier- noong 1534 naabot niya ang St. Lawrence River at isinailalim sa France ang silangang bahagi ng Canada

Ang mga French

- Samuel de Champlain – noong 1608 itinatag niya ang Quebec bilang unang permanenteng kolonyal ng French at sentro ng kalakalan ng fur o produktong gawa sa balahibo ng hayop.

alamy stock photo
ADWAH2
www.alamy.com

Ang mga French

- Louis Jolliet- noong 1673, naabot niya at misyonerong Heswita na si Jacques Marquette ang Mississippi River at naglakbay hanggang Arkansas River.

Louis Jolliet

Epekto ng Kolonyalismo

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- 1.Una naging sentro ng kalakalang pandaigdig ang Europe.
- 2. Bumagsak ang mga Imperyong Aztec a Inca kaya nagkaroon ng malawakang lupa ang mga Espanyol.
- 3. Sa Europe makikita ang pagtaas ng mg presyo ng bilihin dahil sa pagkakaroon ng mas maraming ginto at pilak.

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- 4. Dumami ang mga uri ng pagkain at populasyon sa Europe.
- 5. Lumaganap ang mga sakit.
- 6. Nagkaroon ng bagong lahi tinatawag na
mestizo.

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- Ang mga Eksplorasyon na pinangungunahan ng mga Espanyol at Portuguese ay nagbigay-daan sa malawakang pagkakatuklas sa mga lupain hindi pa nagagalugad at mga sibilisasyon na hindi pa natutuklasan. Ito rin ang naglakas sa ugnayang silangan at kanluran.

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- Nakapukaw ito ng interes sa mga makabagong pamamaraan at teknolohiya sa heograpiya at paglalayag.
-

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- Nagdulot din ito ng maraming suliranin sa mga bansang nasakop tulad ng kawalan ng kasarinlan, paninikil at pagsasamantala sa kanilang likas na yaman

Mga Epekto ng Eksplorasyon

- Nagkaroon ng pagbabagosa ecosystem sa daigdig na nagresu ng palitan ng mga hayop,halaman,pati mga sakit sa Old World (Asya,Europe at Africa) at New World (North and South America)

The End